

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2015 roku, sprostowanym postanowieniem z dnia 14 września 2015 roku w sprawie z powództwa J. F. i M. F. (1) przeciwko G. K. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, Sąd Rejonowy w Zgierzu pozbawił wykonalności w całości tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 31 marca 2011 roku wydanego w sprawie I Nc 5098/10, opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem Sadu Rejonowego w Zgierzu z dnia 2 grudnia 2011 roku oraz zasądził od G. K. na rzecz J. F. i M. F. (1) solidarnie kwotę 3.593 złote tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. obrazę przepisu prawa procesowego, tj. art. 230 k.p.c. polegającą na uznaniu przez Sąd I instancji za przyznaną przez stronę pozwaną okoliczności wartości stanu czynnego spadku podaną przez powodów, bez pouczenia jej, że brak zajęcia przez pozwanego kategorycznego stanowiska co do wartości nieruchomości rolnej położonej w G., stanowiącej element masy spadku po M. F. (2) i pozostałych jego składników będzie w przedmiotowym postępowaniu skutkowało przyjęciem takiego domniemania;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, gdy powodowie nie wykazali w postępowaniu dowodowym, że ograniczenie ich odpowiedzialności za długi spadkowe wynikające z przyjęcia przez nich spadku z dobrodziejstwem inwentarza powoduje brak możliwości egzekwowania świadczenia pozwanego stwierdzonego pozbawionym wykonalności tytułem wykonawczym.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zwrot kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą i drugą instancję według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Uznając ustalenia faktyczne poczynione w postępowaniu pierwszoinstancyjnym za prawidłowe, Sąd Okręgowy w pełni je podziela i przyjmuje za własne.

Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie dokonał prawidłowej, gdyż odpowiadającej wymogom art. 233 § 1 k.p.c., oceny dowodów, w oparciu o którą, wbrew zapatrywaniom skarżącego, wyprowadził także trafne wnioski jurydyczne w zakresie przepisu art. 840 § 1 pkt 2. k.p.c.

Zarzuty apelacji zarówno dotyczące naruszenia art. 230 k.p.c. jak i naruszenia normy wskazanej w art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. sprowadzają się do wykazania, iż Sąd ograniczył odpowiedzialność powodów za długi spadkowe do wartości stanu czynnego spadku pomimo, iż strona powodowa w toku postępowania nie wykazała wartości masy spadku po M. F. (2), a w szczególności jego aktywów w postaci nieruchomości rolnej o pow. 4,47 ha położonej w miejscowości G..

Analizę zarzutów apelacji należy rozpocząć od zarzutu naruszenia prawa procesowego, tj. art. 230 k.p.c., który nie jest trafny. Uchybienia w powyższym zakresie apelujący upatruje w bezzasadnym uznaniu przez Sąd I instancji za przyznaną przez stronę pozwaną okoliczność wartości stanu czynnego spadku podaną przez powodów, bez pouczenia jej, że brak zajęcia przez pozwanego kategorycznego stanowiska co do wartości nieruchomości rolnej położonej w G., stanowiącej element masy spadku po M. F. (2) i pozostałych jego składników będzie w przedmiotowym postępowaniu skutkowało przyjęciem takiego domniemania. W ocenie apelującego fakt nienegowania przez stronę pozwaną wartości

nieruchomości nie pozwala na uznaniu kwestii składników spadku i ich wartości jako przyznaną i nie zwalnia sądu od przeprowadzenia

w tym zakresie postępowania dowodowego, w którym ciężar dowodzenia spoczywał na stronie powodowej.

Z powyższym stanowiskiem apelującego nie można się zgodzić. Sąd I instancji słusznie założył o braku konieczności formalnego sporządzenia spisu inwentarza, skoro wartość spadku nie była kwestionowana przez pozwanego, a nadto jej wysokość nie budziła wątpliwości Sądu I instancji i była wiarygodna w świetle zebranych materiałów dowodowych. Przypomnieć należy, iż w myśl powołanego przepisu art. 230 k.p.c. w sytuacji, gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, Sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. W orzecznictwie przyjmuje się, iż w świetle cytowanego powyżej przepisu ustawy Sąd może uznać za przyznane przez stronę niezaprzeczone twierdzenia strony drugiej tylko w wypadku, gdy takie domniemane przyznanie jest uzasadnione wszechstronnym rozważeniem wszystkich okoliczności sprawy (tak np. wyrok SN z dnia 27 maja 1971 r., II CR 122/71, LEX nr 6935; uzasadnienie wyroku SN z dnia 18 czerwca 2004 r., II CK 293/03, LEX nr 174169; a także uzasadnienie wyroku SN z dnia 19 października 2005 r., V CK 260/05, LEX nr 187090). Zatem artykuł 230 k.p.c. może mieć zastosowanie tylko wówczas, gdy wynik całej rozprawy prowadzi do jednoznacznego wniosku, że strona przeciwna nie zamierzała zaprzeczyć faktom. Oznacza to konieczność uwzględnienia zarówno postawy procesowej strony, jak również ostatecznych wyników postępowania dowodowego. Należy także uwzględnić kontradykcyjny charakter procesu cywilnego. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2014 roku, I CSK 551/13, Lex numer 1532776, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 roku, I CSK 348/09 niepubl., Lex numer 688851).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, że wbrew twierdzeniom apelacji powodowie przedstawili w pozwie skład spadku, który w toku postępowania dowodowego został poddany przez Sąd weryfikacji. Pomimo przeciwnych sugestii apelacji, pozwany znał stan spadku, bowiem został on wskazany w doręczonym mu odpisie pozwu. Tym samym miał możliwość ustosunkowania się do twierdzeń pozwu, w szczególności wskazanej wartości nieruchomości położonej w G. wchodzącej w skład spadku. Strona powodowa wskazała przy tym, że w razie kwestionowania przez pozwanego wartości stanu czynnego spadku wnosi o sporządzenie spisu inwentarza. Niemniej jednak pozwany nigdy nie kwestionował ani wartości nieruchomości rolnej, ani wysokości długów spadkowych. W tej sytuacji należało uznać, iż pozwany przyznał jej wartość i tym samym zaistniały przesłanki do ustalenia wartości spadku na podstawie art. 230 k.p.c. Brak było przy tym podstaw do uznania, by pozwany nie zdawał sobie sprawy z konsekwencji braku zajęcia stanowiska procesowego w tym zakresie, w szczególności, iż był on reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, który czynnie brał udział w postępowaniu, zaś w toku rozprawy dniu 19 marca 2015 roku podtrzymał stanowisku zawarte w odpowiedzi na pozew i nie kwestionował wartości aktywów i pasywów spadkowych wskazanych w pozwie. W tej sytuacji trudno wymagać od Sądu, aby pouczał strony postępowania, w szczególności reprezentowane przez fachowych pełnomocników, iż brak zajęcia kategorycznego stanowiska w sprawie masy spadkowej będzie jednoznaczny z przyznaniem okoliczności wskazanych w pozwie. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska apelującego, sprowadzającego się do wykazania, iż Sąd ograniczył odpowiedzialność powodów za długi spadkowe do wartości stanu czynnego spadku bez wskazania jego wartości.

Wobec bezzasadności zarzutów naruszenia art. 230 k.p.c. należało uznać za usprawiedliwioną ocenę Sądu I instancji, że skoro wartość spadku nie była kwestionowana przez pozwanego, zaś jej wysokość w świetle zebranego materiału dowodowego sprawy nie budziła wątpliwości, to nie istniała – jak to stara się forsować apelujący – potrzeba formalnego sporządzenia spisu inwentarza.

Zarzut naruszenia art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. również nie jest uzasadniony wobec niewątpliwego ustalenia stanu faktycznego poczynionego przez Sąd Rejonowy, a które nie zostało skutecznie zakwestionowane rozpoznawaną apelacją. Wskazany zarzut został oparty na twierdzeniach skarżącego, że Sąd ograniczył odpowiedzialność powodów za długi spadkowe do wartości stanu czynnego spadku, pomimo braku wykazania przez stronę powodową jego wartości, tj. wartości nieruchomości położonej w G. wchodzącej w skład spadku. Twierdzenia te zostały jednak obalone. Materiał dowodowy przedmiotowej sprawy dostarczył bowiem podstawy do przyjęcia, iż w skład spadku po zmarłym M. F. (2) wchodzi między innymi niezabudowana nieruchomość rolna o powierzchni 4,47 ha, składająca się z działki nr (...)

położonej w miejscowości G. nr 5 o wartości 40.000 zł, dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Sama polemika z taką decyzją sądu, bez wskazania argumentów, które podważałyby jej trafność i uzasadniałyby przyjęcie tezy apelującego, czyni zarzut oczywiście bezzasadnym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądzone od G. K. na rzecz J. F. i M. F. (1) solidarnie kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym ustalone na podstawie § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461 j.t.) w zw. z §21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800).